

Megjelenik a Társalkodóval együtt minden héten kétszer: t. i. vasárnap és csütörtökön. Előfizetheti helyben a szerktő's kiadó tulajdonosnál uri utca 453dik sz. alatti Trattner-Károlyi ház első emeletén, egybeitt pedig minden királyi posta-hivatalnál. Az ausztriai birodalomba vagy más külföldi tartományokba kívántató példányok iránt csupán a bécsi cs. főpostahivatal utján történhetik a megrendelés. Az Ertesítőben mindenféle hirdetésny fölvetetik 's pontosan közöltetik.

Közelgetvén a 2ik félév 's beállván a medárdnapi pesti sokadalom, sietünk t. Olvasóinkat lapjaink további megrendelésire figyelmeztetni. Mind a 'Jelenkor' mind 'Társalkodó' külseje az eddigi marad 's hogy belső érdekeket lehetőségig emelhessek, valamint megvethatósági gyors és pontos tudósításokrul gondoskodtunk, úgy az iránt is czélszerűleg intézkedtünk, hogy beállott 'országgyűlésünkről' hiteles és lehetőségig terjedelmes híreket minél gyorsabban közölhesünk. Ez okból szükségesnek láttuk egyszersmind, hogy lapjainkból júliustól hetenkint az eddigi 3 iv helyett, rendszeren „négy“ ivet adandunk, mihez képest az előfizetési árt egyenlővé tesszük hazánk többi politikai lapjaival. F. évi július 1sejéltől tehát a 'Jelenkor' és 'Társalkodó' előfizetési díja 'félév' postán 's helyben boríték alatt „hat“ forint, Budapesten boríték nélküli 's házhoz küldve „öt“ forint pengőben; a 'Társalkodó' magáé borítékosan 3 fr. borítékalanul 2 fr. A megrendelést lehetőségig gyorsítottatn, A 'Jelenkor' és 'Társalkodó' szerkesztősége.

FOGLALAT Magyarország és Erdély: ő fels. jótékony adakozása Pozsonyban; megtiszteltetés; Az adó, gr. Széchenyi Istványtól; országgyűlési közlemények; természetudományi társulat közgyűlése; Bács megye: követutasítási pontok, — vége —; Nógrád megye: a szőlőszabadsági sérelem orvosoltatása előlegesen sürgettetik, 'sib.; Zemplén megye: követutasítás, — vége —; Bars megye: körnemességi klesapongás, — vége —; a miskolci gypjuvásár eredménye;

Szerbia (Sándor hg mozgalmai.)

Spanyolország: (az új ministerség rendszabályai; smét újabb ministerség; a cortes zajos ülés után felfüggesztett.)

Anglia (a dublini érsek ellenmondása a repeal ügyében; manchesteri zavargás.)

Törökország (Lázadás Boszniában; ragaszkodás Auszriához; gözhajózás; a bosnyák lázadók önként meghódtak.)

Ertesítő.

Magyarország és Erdély

Ő cs. 's ap. kir. fels. f. e. majus 24ki legkegy. leiratánál fogva sz. kir. Pozsony város hatósága 's polgárságának az ő fels. ottani tartózkodta alatt eszközölt rend 's a lakosság illő magaviselete, valamint a fogadási ünnepélyek iránti megelégedését legkegyesb kifejezésekben tudtul adni méltóztatott. Császárné és kir. ő fels. a nyilvános intézeteknek juttatott már tudya levő adományokon kívül az esedező levelekben gyámolítást kért pozsonyi házi szegények közt kiosztás végett még 500 pftot adadni méltóztatott.

Ő cs. 's ap. kir. fels. Anders Jánost, a hg Wasarul nevezett magyar gyalog ezred ezredesét sz. István rend lovagkeresztjével díszíteni méltóztatott.

Az Adó.

I.

Mielőtt ezen minden párt és színezet által pro vagy contra de azért egyenlőn életkérdésnek elismert tárgyat elemezés alá venném, röviden előre akarom bocsátani az adóruli általános nézetemet, a mennyire azt, saját személyemet illetőleg hordom keblemben.

En olly hio, vagy legyen szabad mondani, olly „büszke“ vagyok, mihez képest nincs tekintet, nincs éldelet, nincs kéj, mellyet alá ne rendelnek azon gyönyörű érzésnek, minden magasb helyre, minden hordóra felállhatni, hogy onnan elősorolhassam: mi mindent vagyok törvényileg a közjóra, hazámra nézve viselni köteles. A here előttem olly gyűlöletes, olly csömört okozó valami, miszerint a mindennapi száraz kenyeren és az Isten-ajándékozta vizen és levegőn kívül, nincs áldozat, mellytől visszarettenék, hogy se magam se enyéim ne csak a here szerepét semmiben ne játszá, de annak szagában sőt még csak hitelében se álljanak legtávolabbrul is. Áldozatok, liberum oblatumok hozatala 's azok kikürtölése nemcsak ki nem elégti érintett büszkeségem szomját, sőt illy tényt, t. i. az azokkai kevélykedést egyenesen gyávaságnak tekintem; mert meggyőződés szerint nem létezik semmi alábbvaló 's minden nemesb felfogásu köztársasági érzetekkel összeütközőbb, mint bármi kis elsőséggel kérkedni polgártársa fölött; 's aztán, mert soha nem voltam 's ma sem vagyok, se háboruban se politikában, nagy méltánylója vagy csak közönös bírálója is azon lelkekből gyűlöl, ha úgy mondhatni, tatár modornak, mellyhez képest a selejtesnek ugyszólván megnevezendő szolgálatára, mindig csak a lelkesnek kellene veszélyben esteherhordás végett kiállni a gátára, holott csatában, ha kell—előttem legalább úgy rémlik—inkább a selejtesek vére volna a lecsapolan-

dó, az országos terheket illetőleg pedig, ha már kellené valami különbségnek lenni, biz azt hiszem, inkább ezek hátra lenne csatlandó a nagyobb súly;---valamint a délczeg telivérre sem szoktak rakni annyi terhet, mint az alábbvaló poggyász-lóra---

Igen, minden kitünőbb helyre hajtanék fellépni, mikép onnan büszke kéjérzettel elmondhatnám: „hogy jóllehet sem többet sem kevesebbet, hanem aránylag csak annyit, a mennyit minden polgártársam, de vajmi sok adót vinnék a haza oltárára.“ Mert ha így állna a dolog, akkor ugyan nemsokára más képet mutatna jelenleg fundus instructus nélküli hazánk 's más fényben ragyogna vérünk, mint ma, 's e' szerint vajmi hamar—és bizony mondom, nem ros zuzorával—volna nemzeti kifejűdés-és vérünknek megnevezendő előmenete által kipótólv 's felcserevlé mai napjainknak—ha csálni nem akarjuk magunkat—vajmi szűkkörü, izetlen és alárendelt boldogsága; 's mi szinte számba veendő „így egy soron állva, egyenlőn adózva“ nemesak azon édes öntudat mellett, hogy Istenrendelte méhkasunkban nem vagyunk gyáva herék, de kötelesség-éber dolgozó méhek, még anyagi állapotunk is javúlva annyira, miszerint nemesak száraz kenyérvíz- és levegőre volna szorítva a magát mostan jól bíró, de, midőn ez tetemesen gyarapodnék, lassanként még az sem volna kénytelen száraz kenyérről kuncsorogni, ki ma sokszor még csak ennek is híjával van, ha i.—'s ez a' soha szemből nem szalasztandó szempont:—„ha ugy 's olly czélszerűleg volna anyaföldünkbe, hazánkba investálva a' közös adó, „mint a' szemes gazda is akkép fekteti pénzeit a' jóságba, hogy egy garas se veszzen hiába, de a' legutolsó fillér is kamatozzon lehetőségig jól. Erről azonban, t. i. az adónak philosophiájáról, később; mert mi személyemet 's enyéimet illeti, én annyira sovárgok a' mostani igazságtalanná vált, természet-elleni, a' tizenkilencedik századhoz többé éppem nem illő, vérünknek a' legdisztelenebb homályos undokító, 's mi mind ennél tán győzőbb, jóllehet kétségem olly nemes argumentum, saját legnagyobb érdekkel annyira összeütköző „nemadózási létből“ hovahamarább kilépni, mikép kész vagyok adózásra, habár

Nem is tudom, mire fordítják azt, sőt sejttem, hogy vízbe esik, levegőbe párolog, vagy idegen kezek-re ragad az egész; habár

Senki sem számol beküldött adórul még csak pro forma sem; habár

Laposra nyom is az adó mennyisége és súlya.*)

*) Magyarországon sok azon ámitásban vajú, vagy tán szabatosabban mondva, azzal akar másokat elámitni, ha adónemfizetési ürügyre 's kisurránási hátulso ajtócskára szorul, hogy a' magyar kiváltságos indirecte éppem annyit vagy tán többet fizet, mint az ország sőt az álladalom bármilly osztályzata. Ezt én azonban kereken tagadom. Mert bármi magasra akarjuk is felesigáznál a' kivíteli vámnak, harminczadnak, sóárnak, postabérnek 's több eifélének súlyát, bizony könnyebb az, mint ha aránylagosan, a' miként illenék, adóznánk; mikor még azon nagy kérdés is forog fen, melly korán sincs eldöntve eddigelé, hogy valljon azon vámt, melly kivítelkor például marháinktúl, borainktúl, 's illyféléktül fizette-tik, nem viseltetik-e inkább a' fogyasztó mint az eladó által? Mihez képest, ha az eltöröltetnek, a' helyett hogy mi többet kapnánk, nem fizetné-e a' fogyasztó éppem annyival kevesebbet, mint a' mennyi a' vámt súlya vala, mi által nem mi, de ő, a' fogyasztó lenne nyertes 's e' szerint most tulajdonképp ő és nem mi vesszük még csak az in-

En mindenre ráállok. Fizetek a' domesticába, fizetek a' bellicába, fizetek mindenüvé, elkülönözve, keverten, a' hogy tetszik; mert mint mondom, az én felfogásom, az én izlésem, az én politikai vallásom szerint bármilly sors érjen is, mindent inkább kedvelek, mindent inkább elviselek, mint a' véremtől—itt nem általján a' magyarérul, de egyedül magamórl szótok—olly igen heterogen egyenes teher nem hordási döbrögiséget, szégyent, gyalázatot, vagy akárminek nevezzük is, nem bánom: habár szüzességi dicsőségek is.

Felfogásom, izlésem, politikai vallásom erre kész, bár holnaptul kezdve így cselekednem parancsol. De e' mellett még valami más is, mit részemrül meg nem vallani vétek, a' tisztelt olvasó részéről pedig kellő figyelembe nem venni megbocsáthatlan könnyelműség volna. Sugyanis: mi mindig a' ministerek felelősségéről fecsegünk, vagy mindig—mint valami nyugoti szelvész ellen—az itt érintendő garád mógé bujunk, ha az adó ügye kerül szőnyegre, hogy t. i. mi édesörömet fizetnénk, csak biztosítva volna a' felelősség. Ész helyes; csakhogy ez soha nem lesz valódilag 's nemesak formaként biztosítva, míg—és itt különös figyelmért esedezem—míg kezeltfogóbb, vállaltvetőbb, egy testü egy lelkü phalanxba össze nem sorít minket valami, melly valami—mint értekezéséből később tán kézzelfoghatólag kisülend—nem lesz, nem lehet soha is egyéb mint az adónak terhe, vagy ha ez sem eszközli ezen felette üdvös mütételt, az adónak súlyos, aggasztó, türehtlen léte.

Mostani körülményinknél, vagy határozottabban mondva: mostani össze nem tartó, sajátunkat férfiulag 's közös erővel nem védelmező nyomorult diagnosisunknál fogva azonban tetteleg 's valódilag nemesak nem állunk illy, magának kellő tekintélyt adható phalanxban, de olly vert hadnak viseljük minden symptomait, mikép nemesak ministeri, vagy országgyűlési, de még csak vármegyei felelősséget sem vagyunk képesek magunknak valódilag biztosítani, ha e' kérdés körül is mint sok másban legotrombábbul nem akarjuk csa'ni magunkat. 'S ekkép azokra nézve, kik csak akkor készek a' fizetésre, majd mikor a' ministert jó sikerrel felelősségre fogják vonhatni, azokra nézve mondom, az adófizetés hajnala soha nem fog bitorodni, vagy is inkább azok ugyan az adófizetés kötelességérzetére soha nem fognak ébredni; minthogy olly közszellem, melly sikeres felelősségre birná vonni a' magasb tekintélyeket, csak akkor fejlődhetik közönségünkben ki—feltéve, hogy még kifejűdhetik—ha a' köz teher súlya, 's ekkép emberek közt a' legnagyobb, legáltalánosb érdek, őszinte közfogaásra, válltetésre 's egyetértésre melegítő már azt.

Dolgunk igen is jó volt, hogyses összetartók lennénk. Nemzeteknek ugy megvannak Capuái, mint hadaknak, hol a' legszilárdabb lelkelet és összetartás is megbomlik. 'S bármilly különösnek látszassék is ezen állítás, de a' magyar ezer bajai, ezer viszályainak daczára, mindennap magasbra tornyosuló nyomorúsága

direct adónak is nagyobb súlyát. Ez azonban akármikép legyen is, bátran axiomának állíthatni minden csüresavarás és prókatori fogás daczára, hogy a' magyar kiváltságos, Magyarországnak aránylagos közterhet, mint illenék, most legalább de facto bizony nem viseli: 's még is—mint ha ezért a' Nemesis büntetné őt—aránylag ahoz, mi lehetne, ha elvégre az örök igazságnak áldoznék, felette szegény 's naprul napra aggasztóbb állapotba sülved.

gondolkozom így, én tehetek így — hasonlólag 's rögtön 's pontrul pontra nem gondoloznak, nem nyilatkoznak mint én, 's nem cselekesznek példám után, vagy kényem kedvem szerint minden habozás és kételkedés nélkül.

Még a' semmibe bele nem avatkoznak, hacsak egy kissé türelmes, sem szabad saját individualis állapotjáról mások felfogását elhatározó itélettel illetni, 's így annál kevesebb annak, ki országok, nemzetek reformatiojára hiszi magát meghívva lenni, és valami nagy kérdést sikerrel és ingadozás 's forradalom nélkül — mi főtekinet — feloldani 's keresztülvinni vágyik. Ámde a' Pesti Hírlap szerkesztője és társai a' statustudomány szabályának még csak ezen legelső egyszerűbb magasságára sem bírtak felemelkedni, 's fájdalommal kell mondani, főképp az adó dolgában nem valának illy magasságra felemelkedni képesek; mert a' helyett, hogy azoknak felette sok árnyéklatu helyzeteikbe tudták volna csak némileg is belé gondolni magukat, kiktől az adókérdésnek sikeres feloldása függ, 's ekkép ezeket iparkodtak volna, mindenkit a' maga állásához képest, hideg számítási okokkal meggyőzni 's céljaiknak megnyerni, e' helyett minden állás nélkül hallatlan elbizottság, kevélység 's legtűrhetlenebb pathos- és professoroskodással egyenesen azt vették számba, valljon rájuk 's viszonyaikhoz mikép áll mikép illik az adó dolga, 's látván, hogy vagy az enyimhez hasonló független állásuknál fogva nem fogná őket semmi esetre agyonnyomni a' lehető leg súlyosb adó is, vagy hogy ők csak felette parányit, vagy tán éppen semmit sem fognának fizetni, sőt az adónak mindenkitől viselése által, datur modus in rebus — ként rájuk nézve a' keresetnek tán még némely új mezőskéje is nyílnék, mely bőven kípótolná a' rájuk esendő adótörődéket, minden formákban, minden árnyéklatokban egyenesen kigyót békát, vagy legalább mindenből ki-kítőrtő gúnyt szórtak azok ellen — emlékezzünk csak e' tekintetbeni megnevezendő korbácsolásaikra, 's állításom igaz létét fogjuk-e tagadhatni — kik csak egy kis scrupulust mutatni, csak egy kis meggondolási időt igényleni, csak egy kis módosítást javasolgatni valának elég merészek!

Nem szeretnék egyébiránt habár csak véletlenül is igazságtalan lenni, és e' szerint nem akarom épen erősíteni, mintha a' pesti hírlapi pártnak fellépte és indiscret 's minden tapintat nélküli korbácsolása és döngönyözése nélkül, többséget nyert volna és nyerne a' vármegyéknel az adó dolga, kivált a' megkísértett formákban; annyit azonban merek állítani Isten és ember előtt, hogy az érintett párt és kivált annak irányzója, ha ugyancsak egybekeverésen 's felforgatáson kívül van valami más iránya, nemcsak elő nem segíté, nemcsak nem könnyíté annak szerencsés kibonyolodását, de annyira egybezagyvasítá, olly görcsös mozdulatlanságra csökönysíté azt, mihez képest, legalább az én combináló tehetségem szerint, nem igen látom, most legalább még nem, azon módot és azon napot, mikép és mikor lehetne azt ismét a' hihetőség némi reményével szőnyegre hozni 's megkísérteni. Legközelebbi időkre 's ekkép a' bekövetkezett országgyűlésre alkalmazni meg van rontva, vagy minden esetre felette kérdéses állapotba van helyezve az. Ezért azonban, noha az eset felette busító, és alig lehet el nem csüggedni, mikor könnyelmű felszínességgel honunk legéletbevéágóbb kérdései annyira compromittáltak, mint az adó dolga lön a' hírlapisták által felszínes tapintatlansággal elharmarkodva, ezért azonban, mondom, azon tán legnémesb műtételről lemondani, vagy éppen megkísértése előtt elgyengülni még nem szabad, mellyhez képest valamelyes adónak mindenkitől aránylagi, vagy ha ez első lépésre nem volna keresztülvihető, legalább a' kiváltóságosoknak szinte valami adó viselése által meg legyen vetve nemzeti átalakulásunk legbiztosb sarkalata; miszerint minden honpolgárnak kötelessége, 's ekkép saját legfelelősb tisztém is respectiv állásunkhoz képest mindent elkövetni, hogy annak minélelőbbi megrakásához tehetségünk szerint járjunk. Mit addig is, mig, mint reméllem, országgyűlésre kerül a' dolog 's hozzá fogok szólhatni, ezen lapok által, mennyire lehet, megkísérteni szándéklom.

Gr. Széchenyi István.

A' természettudományi társulatszombahon jun. 10-én, d. e. 10 órakor tartandja évi nagygyűlését a' magyar Academia teremében, mellyre a' tagok annyival inkább hivatalosak, minthogy ez alkalommal társulati és szakosztályi elnökök is választatnak, nem különben bíráló tagok a' Kubinyi és Schuster kérdésekre érkezett pályamunkákhoz. Vajda Péter.

Országgyűlési közlemény.

Május 31-diki kerületi ülés. A' tanácskozások kezdetét megelőzte az elnökség azon jelentése, miszerint személyenként ónmsága tudomásul kívánja adatni a' ker. RR-ek, hogy a' maj. 30-ra összehívva volt meglőbírálati küldöttségben a' megyék részéről egy tag sem jelent meg, s hogy ezentul, az országos napló pontos megjelenése tekintetéből, határozott időben 's helyen megjelenő bármily csekély számú tagok kénytelenek lesznek eljárni a' bírálásban. Fölolvasták ezután a' városok országgy. szavazatárnya 's beszerkezete iránt javaslat kidolgozásra megbízott választm. névsora: a' megyék részéről: dunáninneni ker.: Szentkirályi, Kubinyi, Péchy és Fehérvári; dunántuli ker.: Majláth, Bezeredy, Pejachewich gr. és Szabó; tiszáninneni ker.: Zsedényi, Szemere, Bárczay, Almásy; tiszántuli: Klauzál, Bónis, Hertelendy, Ujfalasy; Horv. orsz. részéről: Klobucsarics; káptalanokérul: Fogarasy; sz. kerületekből: Pély; sz. kir. vsokból: Markovics, Szánthó, Martiny, Eischl, Jány, Meszema; előterjeszté a' tiszántuli ker. sz. k. vsok köv. egyike, mikép ők a' választmányból kihagyták 's kérte a' ker. RR-et, hogy a' városok részéről történt eddigi szokás elleni eljárás mellőztével, új választást rendeljenek. Mind ő, mind pedig több utána szónoklottak kifejtették, mikép minden vidékbéli 's osztályzatú városnak, a' mennyiben ezek egyrésze főleg a' földművelést, másik inkább ipart 's kereskedést űző, megvannak saját viszonyaik 's érdekeik, mellyeket csak az ő közölök választandó tag ismerhet és képviselhet eléggé a' választmányban, hozzá adván azt is, mikép a' tiszántuli ker. vsoktól mind népességök szám-nagysága, mind pedig honfias szellemük 's tiszta magyar érzelmeik tulajdonsága is eléggé jogosakká 's méltókká tesz arra, hogy amarájuk nézve is életkérdéses ügyben a' tanácskozó választmányhoz, egy közölök választandó tag által járulhassanak. Ezenkívánást több megye követi pártolák; 's miután az eddigi szokás ösvényéről eltérés semmi okát nem látták; de a' többi kerületbeli város részéről némely követek is hasonló véleményny nyilatkoztattak, különben pedig a' tiszántuli k. vsok kimaradást úgy sem szándékos mellőzésnek, hanem esetleges választási eredménynek mondták, azon egykét részről hangzott ellenvetés dacára is, mintha új választás megrendelése által a' városok bizodalom nyilvánításának 's szabad választási jogának gátok vettének, — hosszabb vitakozás után, új választás határozatott, olly világos kikötéssel, hogy minden kerületből egy, a' bányas- és horvátországi városok közül szinte egyegy tag választassék. Szóba hozatván ez alkalommal a' sz. kerületek rendezetése is; a' Hajdukerület által az illető rendezés szükségé indítványoztatott, minthogy az előadás szerint az érintett kerület állása majd egészen törvénykivüli; a' Jászkon kerületekre nézve azonban a' rendezési javaslat szükségé fölösznek tartatott 's állásuknál a' megyék viszonyai sokkal sürgetősb javítást kívánóknak állították. Ok országgyűl. szavazattal szintugy megelégesznek, mint polg. állásukkal, 's mivel a' jótéteményt senkire akarja ellen tolni nem lehet, varassék be e' szabad kerület ebbeli kérelme; akkor pedig a' rendezés csak az ő hozzájárulásukkal történjék, minthogy viszonyait e' teremben igen kevesen ismerik tökéletesen. Ez állítást némely megyei követek nehezen tudák meggyeztetni a' jászkonok mult országgyűlési panasza 's elredezésök sürgetésével. Azonban ezek rendezetéknek szükségé iránt is általános volt a' megegyezés; csupán arra nézve különböztek a' nézetek: vajjon ugyanazon választmányra bizassék e' javaslati terv kidolgozása, melly a' városok ügyében kiküldeték, vagy külön választmányunk adassék munkakörül: ugyan a' rendezés kívánatát fejezé ki későbbben egy követ a' 16 szeptesi városra nézve is. E' szerint a' vitakozás mezeje igen kitágult, 's a' különböző nyilatkozatok azon indítvány megújítását idézték elő, miszerint a' sorozat kérdése volna mindenek előtt elhatározandó, hogy a' szőnyegre kerülő tárgyak sokfélesége a' vitakozás folyamat zavarossá ne tegye, mindenek fölött szükséges, hogy azon testület, melly indítványozási jogánál fogva a' történeteket szűli, tisztában legyen önmagával és tárgyaival. Végre kibontakozván mindazon keringésből, mellyek részint kerület követeinek előadásira tett válaszolások által még bonyolultabbá alakíták a' tanácskozást, végzésül kimondaték az elnökség által, hogy a' szab. ker. rendezésének szükségé a' kerületi RR. elismerik; minthogy azonban e' kérdést előleg tárgyalandónak nem tartják, a' városi javaslat készítésében eljáró választm. külön bizottságot fognak annak idején alakítani; 16 szeptesi városra nézve azonban, minthogy azok e' helyen sem ülésel sem szavazattal soha nem bírtak, de különben is a' közigazgatás egyszerűsítésének elve azt hozná magával, hogy különne hatóságok ne szaporíttassanak, hanem kevesíttesse-nek, 's így ama városok inkább Szepesmegyével volnának egybeolvastandók, az indítvány megfogadtatott. Ezután egy szónok a' sorozat megalapítása iránti nézetit fejté ki a' ker. RR. előtt, figyelmeztetve őket, mikép magunkban 's kívülünk rejltő okoknál fogva bekövetkezeit mostani állapotunk, a' teendők két főosztályát igényli tőlünk, mi szerint első feladás a' sértett törvények orvoslása, 2dik a' haladási kérdések elintézése. 'S e' kettőnek minél biztosb eszközölhetése végett kérte a' RR-eket; ne kívánják utasításaik-

nak minden pontbelirögtön teljesülését. Ohajtott czélhoz jutás végett legbiztosbnak látja ő a' mult országgyűlés példáját követni, 's fölírást intézni ő Fels., mellyben a' teendők főnebb kijelelt mindkét osztálya, mint munkálkodásaink földadata foglalassék. E' óadá a' mult országgy. fejleményi historiáját; 's föltevén a' kérdést: vajjon változtak e' azóta körülményink, az események fölhívása által iparkodott arra megfelelni; de a' mennyiben honunk mostani állását az akkori-val azonosnak találta, a' mult országgy. nyomát vélte ez alkalommal követendőnek, 's e' szerint fölírást javasolt mellynek mintegy bevezetésül hazánk jelen állása és szükségeinek festése szolgáljon; áttérni kívánt azután szövegében a' k. kir. előadások ponjaira, mellyeknél tárgyrokonság szerint azokat is kiemelendőkné javasla, miket a' KK. és RR. kapcsolatosan elintézve látni ohajtanának; folytatni kívánta tovább a' fölírásnak mintegy 2dik részeképen az orvoslatlan maradt sérelmek gyógylatát, nemkülönben a' részek minélelőbbi visszakapcsolatását; uj ösvénykötés által e' részben sem kívánván nehezíteni a' czélelérést, a' nyelv ügyében részletes fölterjesztést utóbbra kívánja halasztani, azonban, miután a' mult országgyűlésen a' valás tárgyában kir. válasz nem érkezett, az most sürgetessék, mintegy befejezésül hozzá adatván, hogy olly sérelmek iránt, mellyekre nézve a' két tábla közt még nincs meg az egyesség, csak viszonyos megalapodás után tétethetik fölterjesztés. Kérte egyszerűsmind a' RR-et, hogy most, midőn a' kir. előadásokban a' nemzet kívánati foglaltatnak, midőn csak a' főtáblával egyetértésbe jövetel által eszközölhetünk jó sükert: minden ellenirányzatos lépéstől okodjanak, 's ő az általa javasoltakat olly czélközéltő lépésnek tartja, hogy illy fölírás a' nemzet kívánatát foglalná magában. Következtek nyilatkozatok, mellyek szerint némely követ, utasítása erejénél fogva, közvetlenül a' kir. előadásokba ereszkedni nem akart; mások szerint pedig még némely tárgyak megemlítése, így p.o. a' nagy fontosságú népnevelés és a' vallás tárgya — a' fölírásból ki ne maradjon; ezenkívül egyébiránt ollyannyira megnyugtató volt a' mondott javaslat, különösen miután a' sorozat vagyis tárgyalási rend kérdése a' fölírástól egészen elkülönítettnek kimutatták, hogy benne még azon követ urak legnagyobb része is megnyughaték, kiknek utasítása az előleges sérelmek tárgyalását teszi kötelességükké, 's így szavazat nélkül, folkiáltással elfogadták a' fölírás.

IX. Kerületi ülés, jun. 1. Az elsőben felszólt követ ur sajnálatát fejezé ki az iránt, hogy Deák F. a' városok ügyében munkálkodó választm. tagul nem neveztetett, holott ez sem egészen új sem szokatlan lépés nem lett volna a' jeles férfiut országgy. munkálkodás körébe vonni; ő tehát unnepelesen indítványozza megválasztását; mi harsány éljenek fogadtatván, a' ker. elnökségnek 's jegyzőnek kötelességül adaték, a' tiszteit férfiut e' díszes megválasztásról tudósítani. A' 2dik szónok előadá, mikép a' tegnapi határozat által ügyétől elúttatván, a' többség fölírás határozott: ennek kidolgozása végett választmányt kíván nevezeteni, melly a' megyék részéről kerületenkint 3, a' városokérul 2 's a' káptalanokérul 1 tag hozzájárultával, a' felírás a' tegnapi megállapodás nyomán elkészítse; főleg kiemeltetni kívánván benne a' kereskedést, 's mintegy alapjaul vétetni javasolván az 1807ki dec. 2ról kelt felírás, a' magyar nyelvre nézve ezuttal csak azon kérelmet látván szükségesnek kifejezni, hogy minden az országgyűléshez bocsátandó leiratban ő fels. hű nemzetét honi nyelven örvendeztesse meg. A' felírási javaslat előterjesztője, időnkivüli mélyebb tárgyaavatkozást mellőztetni akarva, ügyelmezteti a' ker. RR-eket, a' javasolt felírás tartalmának részletes megvitatásába mindaddig bocsátkozni nem lehet, mig az testszerűleg nem áll szemek előtt, 's helyesli az előtte szólt követ ur indítványát a' választm. kinevezés iránt, 's ő, a' kereskedési ügy fontossága szerint, egy másik külön választmány kiküldetését is javasolja, melly főügyelmét a' vámréndszertben tenni kellő változtatásokra fordítsa, egyébiránt utolag kérvén, hogy egyes tárgy fejtegetésébe a' ker. RR. ezuttal ne bocsátkozzanak. Minthogy azonban a' tárgyak fontossága 's felírásban e' szerinti megemlítése a' sorozat eszméjével igen közel kapcsolatban áll: számos nyilatkozat következett, mellyek által az illető követek, utasításaik értelmében a' népnevelést, mint minden kezdeményül alapját 's intézvényink sikerének majd egyedüli föltételezójét; továbbá a' tiszt-és követválasztási szabályozást, országos pénztár-felállítást 'stb. 'stb. mint teendőink legsürge-

lősbeít választmányok által szinte javaslati tárgyalás alá vétetni sürgetők; így a tanácskozás fonala bizonyulni kezdett a felírás tartalmának lényege, a sorozati kérdés, a választmányilag felveendő tárgyak's végre egy új indítvány el- vagy nemfogadásának kérdése miatt. Ez indítvány abból állott, hogy a tárgyak előleges megvitatása, kifejtése, elvek és szavazatkérdések megállapítása végett, a legnyomósabb tárgyakban annyi választmány neveztesse ki, a mennyit csak a ker. RR. tagjainak száma szerint kiküldeni lehet; e választmányok munkálkodásának ideje alatt egyóbiránt kerületi ülések ne tartassanak, mint-hogy a délelőtti 's délutáni munka a törvényhozó test tagjainak physikai és szellemi erejét, kivált a be-következendő nyári hőségben egy iránt elbágyasz-taná. Ezen indítvány azonban nem nagy viszhangra ta-lált; a benne rejlő alapnézet ellen több felszólalt, egyik követ különösen azt adván okul, hogy ily módon a tanácskozások egyik főeredvénye, melly-nek a határozaton kívül mindig ki kell fejlenie, a vitatkozási morális erő el fog enyészni. Válaszul ada-ték ugyan erre, hogy a választmányi működés által a tárgy nemcsak el nem vonatik discussio alól, sőt arra mintegy megérleltetik; a nagyobb rész mindaz-által, nehogy a kerületi üléseknek fél-ben kelljen szakasztatniok, ez indit-ványtul idegenkedvén, az mintegy kívül esett a vi-tatkozás mezején, és főleg a felirási részletek meg-állapítása, 's már főnebb érintett két választmányon kívül még több tárgyra nézve leendő kiküldés szük-sége, vagy nem szüksége forga még kérdésben. A részek visszakapcsolatása iránti buzgalmas intézke-dés ujjal sürgetvén, egy megye követe azt annyival hőbben pártolálandónak ajánlá, minthogy e sürgetés épen azon helyről jött, honnan ezeltől 10 évvel a' eg szivrehatóbb előterjesztés tételét Kölcseynek által lugyan ezen ügyben. Erre nézve tehát határozattá lön, hogy a részek iránt a kerületi RR. külön csatolmányban terjesztik elő kívánásaikat a felírás mellett. Minthogy továbbá az előzetesen felveendő tárgyak között külön szónokok által a fenytőrendszerbeli orsz. küldöttség munkája, nemkülönben az országgyűlési lakbér fizeté-se is szőnyegre hozatott: ezekre nézve a kerületi RR. abban állapodtak meg, hogy az orsz. küldöttség fenytőrendszerbeli munkálatának az országgy. elibe terjesz-tése, mennyiben még a törvényhatóságokkal közölve nem volna, azokhoz megküldése 's könyvkereskedési uton bárki által is megszerzhethetésének eszközzése végett nádor ő fens. egy üzenetben kéressék meg, az országg. szállásbérfizetés iránti intézkedés azonban utóbbra ha-laszlassék; mi pedig végre a sorozat kérdését illeti, erre nézve a választmány kinevezés fölöslegesnek talál-tatott, a mult országgy. példája levén követendő, melly szerint az előbbi országgy. elintézetlen fenmaradt tár-gyak végeztével, a megyei utasítások közül a legsür-getőbsek kiszemeltelve fognak tanácskozás alá vétetni.

A miskolczi gyapjувásár (Orbánnapkor) minden eddiginél silányabb volt, két nyiretűnek nagy kelete volt, (kelt mázsája 40 frtól 53ig pengőben) de annál csekélyebb az egynyiretűnek. Ezt, ha jó mosatu volt, ta-valyi áron vették, roz mosását 5 sőt 8 forinttal is alább, az egész eladott mennyiség alig mehetett 5—600 mázsára. Így ir a miskolczi Értesítő. — Pesti medárdi vásárunk első hete a gyár- és kézművek semmi ágára sem mutatkozték kedvezőnek vevő- és pénzsükség miatt. A kétnyiretű gyapjuból nagy mennyiséget vásároltak mársékkelt áron, az egynyiretűt nem igen ke-resik még, legfinomabb osztályuból pedig alig szállitta-tott még ide valami, a fűrtös magyar gyapjut csek-kezt áron szedik. A méz igen keresett czikk 's csak kis mennyiség van belőle, azért igen borsos áru; nyulbőr is drága bár nem kapós; a viasz mázsája néhány fo-rinttal hanyatlott; a dohányt kivált sárga döbrei szín-levelüt jól fizetik; a hamuzsir is jó keletű. A lőr és repeze tőrhető áru, a gabona bármifaját senki sem tudakozza. A mi szerződés történt is az igen finom 's külkereskedési tárgyú gyapjura, igen kevés 's mázsája 5—10 frttal esőkkentebb áru a tavalyinál.

Bácsbodrogi követutasítás. — Vége. — 18) Ambar a kor életkérdései sorában láttatott a k. városok elrendezése 's hongyüléseni állásuknak kel-lő szavazatok melletti megállapítása; miután azonban ezt, hogy a választmányi szavakkal éljek, — az e-gész országgyűlésnek elrendezése 's a megyei szava-zatok esonkítása nélkül sikeresen eszközölni nem le-hetne, — ezen egész tárgynak eldöntése az ország-gyűlés elrendezéseig halasztassék. Ha mégis a váro-soknak adandó voksok iránti tárgy tanácskozás alá kerülend, a követek országos választmány kiküldé-tését szorgalmazzák, melly nemcsak a kir. városok

hanem káptalanok — szabad kerületek 's a jelen nem levők voksai minő- 's mennyisége iránt javaslatot tervezvén, ez a törvényhatóságokkal bővebb megvi-tatandás végett közöltetnek. — 19) A' mészárszéki 's koresmáltatási jognak ejtörlesztése (Csanádé) mint a' tulajdon szenteségivel össze nem férhető, nem partol-tatik. — 20) A' dunai hajózás iránti szerződésre néz-va (Soprony) olly utasítás adatik, hogy miután ezen a' honi kereskedést 's ezzel függésben levő nemzeti jól-létet ezelő felette nagyfontosságú indítvány szőnyeg-re kerülend, — mint hazánk kereskedését 's ennek e-lőmozdítását érdeklő — pártoltsassék. — 21) Krasz-na, Középszolnok, Zaránd és Kóvárnak Magyaror-szághoz visszakapcsolatása iránt hozott 1837/8: 21 t. czikk teljesítése buzgón szorgalmaztassék. — 22) A' katonai kihágások (Temes) korlátozására az 1810dik évi országgyűlésről fölterjesztett törvényjavaslat tör-vénykönyvbe iktatása ezelőszóval sürgettessek. 23) A' magyar kath. egyháznak papatövi függetlensége (Bereg) miután ezen kívánat a' catholica szentegyház hittanáival összeütközik, 's azért is mivel ezen egyedül csak az anyaszentegyházat vallásilag illető kérdés vi-lági törvénykezési vitatkozás tárgya nem is lehet, nem pártolattott. 24) Vasmelegének a' népnevelés i-ránti végzeményét megsemmisítő felsőbbi parancsból támasztott sérelem panasza azért, mert bár a' nemes-ség üdvös célra ugyan, de nem országgyűlésileg von-atott adóztatás alá, pártolást nem talált. 25) Az olly nagyérdékű Ferenc csatornának kiegészítését 's ál-laladó fentartását a' kereskedési rendszeres munkála-tokban kifejtett nézetekre's okokra támaszkodva kö-veteink indítványozzák, 's ennek pártfogására az országos rendeket kérjük meg. 26) A' török sóesem-pészet tárgyában követelt kamrai bíraskodhatás meg-szüntetése iránt törvény alkottassék. 27) A' hitre-bizottsági javak — majoratus és senioratus — az ősi-ség föntartása után — régi épségben őriztessek — de itéleti végrehajtás esetében mint az ősi jószágok bi-rói foglalás alá vétethessenek. 28) Az országgyűlési költségeknek nemesek általi viselése szabad ajánlat utján a' már előbbi hongyüléseken ismételt óvások mellett pártolattott. 29) Országgyűlési szállások ki-terjesztése megajánltatván, a' túrelmi díjizetéstől men-tesített ki kívánatnak. April 27ken nagyszámú nsség jelenvén a' megye udvarára egyhangu fölkiáltással kö-veteknek Latinovics Károly másod alip., és Zakó Ist-ván főügyész választottak. A' követválasztás ősi szo-kás szerint nálunk sem intézhetetvén lelekvásárlás, vaesorolás. bor. pártfogási rokoni toborzás confe-rentialis lakomázás nélkül — mind ezen nemesi sza-badságunk dúsz élvezése mellett is a' nyerselő vezér-hősei, dorong, bicska, 's olmos bot használatára nem szorultak — harsány hang elég volt a' győze-lenc. És ki hinné hogy ezen ünnepeles lakmározás a' mintegy kétezer számú tarka vegyületű nemeséget összeolvastván, ez távolítá el a' nyers erő merényeit 's megnyerve lett mi egyik zászlón jelképekül csillogott „Béke és egység." Sebők.

Balassagyarmat, maj. 7ikén. Szokatlan me-erőteltést némi ernyedség szokott követni, — eldöntő életcsaták után nyugvásnak adjuk magunkat; mult hó 20án kivitta e' megye önállását, — minden erő mozgás-ba hozatott, a' kitérés feláldozás és az erkölcsi erő nyílt harcra meghozák a' kívánt eredményt, — de e' napot követő közgyűlésink nem hordák magokon a' szo-kott élénkség 's éberség jellemét, — és bár a' nagy-serű tárgyak villanyos erőkint hatván az indulatokra, felbresszték a' szunnyadásnak indult őrfigyelmet, de a' varázsperec elmúlt, — és ismét pihenni menénk a' nyert röpkényszorok alá. Országgyűlési utasításunk nő-mi általános pontjai kerültek szőnyegre. — Az elsza-kadt részek visszacsatolását, ugyszinte az Erdélyeli összeolvadást sürgetendjük. — Nádorválasztásba köve-teink mindaddig, míg a' jelöltek neveiket nem közlik, nem ereszkedhetnek. Addig semmibe, még a' kir. pro-positiókba sem bocsátkoznak, míg a' bevezett 's már fölterjesztett tárgyakra kir. jóváhagyást nem nyerünk. A' szólásszabadság sérelmeit a' letett állapotban hagy-ja, de ha a' fenytő törvénykönyvben a' szólásszabad-ság iránt elegendő biztosítást nem találunk, annak or-voslását ujjában sürgessék. — E' pont erősen ostromol-tatott, indítványoztatván ugyan is: „hogy követeink mindaddig sürgessék ezen sérelmek orvoslását; míg jövő biztosító törvényeket, — multa pedig orvoslást nem nyernek, — és bár ennek elfogadását kívánta vol-na azon elv, mit e' megye már két országgyűlés alatt férfisan pártolt, és bár most méltán vádoltatható e' következetlenség miatt, és bár fájt azokat látni ellene harcolni, kiket a' szabadelműség és következetesség edzett férfainak ismerünk: de két szőnyi többséggel csakugyan megbukott az indítvány. — Később a' keres-kedési ügy került napi rendre, ebben valamint az uta-sítások többi pontjaiban is sinormértékül tüzte ki e' megye csak általános elveket állítani fel, — nehogy a' részletességek kijelölése miatt neheztessék az ősz-szeolvadás (?) követeink a' harminezadok 's vámos el-rendezését és leszállítását iparkodjanak eszközölni; a'

özöhek eltöröltetnek, az egyedáruassággal együtt, mint a' kereskedés és iparfejlődésnek gátjai; gyárok fel-állítóinak nemesi szabadságban részesülés legyen a' jutalom; kőutak az országgyűlés által kijelölendő vo-nalokon, ugyszinte vasutak és csatornák is közös költségen építtessenek, felhagyatván azon szabadság, hogy egyesek vagy társulatok mellékes utakat csinál-tathassanak, és azokon vámot szedhessenek. Mi nem látjuk igazságosnak, hogy például az ország egyik ré-szen felállítandó vasut terheiben a' más részén lakok is részesüljenek, kik hasznát nem veszik, mert még honunk egyes részei nincsenek olly szoros kapcsolatban, hogy egyik táj kereskedési emelkedése v. csökkenése más távolabbi helyeken is érezhető változást szülne, mi inkább egyes társulatok a' tal kívántuk volna azokat eszközölni és legvégsőbb esetben inkább ha vállal-kozik nem akadtak volna, a' status beépített tőkéküül bizonyos kamatért állott volna jót. De elestünk; vége-zetül kiemelendő azon pontja e' szerkezetnek, melly nemzetiségi 's ipari tekintetekből nem a' német vám-szövetséghez való csatlakozást, de a' védvám felállít-ásának pártolását adja utasításul. A' törvények kijavi-tására kiküldött választmány is beadá véleményét: a' karhatalom megadása vagy tagadása eseteit világoosan kívánjuk kitétni; ez ránk nézve annyival kívánatosb, mivel e' kérdés sok éles surlódásra szolgált alkalmul; a' váltótörvény azon czikkét, melly a' váltóelfogadás tehetőségével minden polgárt felruház, a' kiadhatásra is kívánjuk kiterjesztetni: — követeink szállását fizetjük. Hat ifju fizetését naponkint 1 pfttal megajánlók, kik követeinkkel irnokokkép, önképezésök végett — azok által lesznek választandók; csak azon világos kikötés-sel, hogy szegények, jó viseletűek és megyebeliek le-gyenek. Ittismét elvet áldoztunk személyek iránti haj-landóságbul, hisszük mi, hogy követeinket e' választ-ásnál egyedül az érdem és képesség tekintete vezérle-n-dj, — de statutani elv, hogy annak mentül több mód-ja legyen jutalmakat osztogatni; és az osztóigazság azt parancsolja hogy mivel ezek fizetésében az egész egy-iránt részesül, azok választási jogáru se mondjon le. Gyűlésünk 6ik napján férfias megilletődéssel említő elnökünk, mikép míg a' főbb tisztviselők felfogva hi-vatásuk magasságát példás türelemmel vesznek a' köz-tanácskozásokban részt, az altisztviselők közül néhá-nyan, mondom csak néhányan, a' gyűlések helyén je-len levén, különös ellenszenvvel látszanak a' megye tereme iránt viseltetni, — és inkább akár hol mint itt láthatók és igéré, hogy a' ki ez után jelentés nélkül tá-vozik vagy helyes ok nélkül marad el, annak nevét a' gyűlésnek bejelenti. Vannak köteleességek, miknek elmulasztása bün, teljesítése nem érdem, ilyen a' köz-ügybeni részvét, — és annyival inkább annak ki a' sta-tus szolgálatára lekötölteze magát; — háladattanság atul, kit polgártársai bizalma a' bírói hivatalra emelt, ezt csak mint mellékest tekinteni; ki hivatalt vállal, szűnjék meg minden más lenni, — és mi igérjük az ol-lyanok neveit, kik ily hanyag közönyösséggel visel-tetnek a' közügy iránt, nyilvánossá tenni, és pedig azért is, nehogy egy két ily egyed miatt az egész tisztikarra háramolják a' gyanu, egy tisztikarra, melly-nek nagyobb része — mint bíró, és mint po'gár távol minden árnyéklattul; mellynek fiataljabbjai és vénei egyiránt versenyeznek a' haladás nagy épületjéhez munkával járulni, kik méltán számíthatnak polgár-társaik hálás bizalmára, és az utókor méltánylatára, mert ennyi egyed közt alig akad egy pár, kirül elmond-hatnók koszorozott költőnek szavait: „Nagyt iszik a' hazáért's felsívít — csak hogy egyszer tenne is már va-lamit." —

Zemplényi közgyűl. vége. 6) Fiumei kapitányság azon levelére, mellyben egy alkalmas kikötőnek építtetését, 's a' kereskedés eszközeinek könnyítését eszközölni kéri, határozatott: hogy midőn a' tengerészethez kel-lőleg értő nemzet majd ahhoz értőktől veend utasítást, akkoron fog Zemplény ezen tárgyhoz szólani. 7) A' ré-szek név alatti megyék lelkes levele, magyar honhoz kapcsolatás érdemében pártolattott. 8) Al-magyaror-szági bányavárosok megkereső levele, mellyben sa-nyarú helyzetök 's körülményeikről panaszkodnak vá-lasztmányhoz utasított. 9) Szokolczi posztógyár felügyelősége a' honi gyárok gyarapítását követvén a' nemzet szívére, először azt kéri sürgettetni: hogy a' magyar katonaság öltözetéhez kívántott posztók egye-nesen honi gyárakból vétessenek, 2szor arra kéri a' Rendeket, hogy a' hajdúk egyenruhájához töle vásárol-janak. Az első annyiban pártolattott, a' mennyiben a' honi posztógyárak a' katonaság szükségének megfelel-

nének, a' 2ik pontra nézve a' levél külön választmányhoz, melyre a' megye szükségére kívántató posztók megrendelése bizva van, utasított. Itt ugyan a' megkereső felügyelőségnek kevés reménye lehet, a' mennyiben gazdaságosabbnak látszik közelebb gyárból szerezni be a' posztót, mely tekintetből leginkább a' gácsi és kassai gyárak ajánlhatók, noha ez utóbbi nem felelt meg a' festést illetőleg e' megye bizalmának. 10) Tornamegye bizonyos felírását, közlés könnyebbítése tekintetéből kinyomatni akarván, és ebben a' vizsgálat útján akadályoztatván sérelmét pártoltatni kéri. E' felírásban egy betűt sem találván a' Rendek, mely miatt kinyomatása gátolthatott volna, Tornamegye sérelmét Zemplény is nagy nehezen magáévá tette 's annak idejében ezt orvosoltatni sürgetendi. Itt vitás alá jött: vajjon törvényhatóság közléseit van-e joga a' vizsgálatnak rostálgatni, 's bár ellenmondattott, hogy rá törvény nincs, az szabad: még is akadtak kik állíták, hogy hibázni emberi gyarlóság levén, egész törvényhatóság is hibázhat, és így csak meg kell biz azokat is vizsgálni. Ámde ama hegy nagyságnyi következzelenségről, megfellebbeztek, hogy százak még is kevesebb hibázhatnak, a' mi megyei rendszerünk sajátja szerinti közre és magány-érdekre munkálásban kivált, mint egyetlen egy, és így százak határozatát egyes-különösen olyan, ki ahhoz nem is érthet-csak ugyan nem bírálthatná. 11) Szabolcsmege ama határozat következtében, — mely szerint mindenféle adózás ellen örökre ovást tett, tudatja: miképen Drevenyák ásványgyűjteményét sem akarja már a' nemzet részire megvétenni. Tudomás szerint ezen gyűjtemény megvizsgálata nádor ő fens. levén bizatva a' jelentéstételt Zemplény Rendei bevárják, 's csak azután nyilvánítandják akaratjukat. Egyébiránt elvileg (de nem amúgy bicskásan) ezen honi ásványokból álló gyűjteménynek megvétele szükségesnek nem tartják, mert előbbvaló nemzeti szükségek igen felesen vanna k és mert olly gyűjteményt csekély összegből alkothatni a' honban, sőt olly egyének, kinek keze ügyébe esik, köteleességül is tehetni az összeszedést. 12) Hevesmege a' bírói eljárásokban roszalván azt, hogy a' foglalásokat, vagy maga a' szolgabíró, vagy az esküt hajtja végre, oda szólítja fel a' megyéket, hogy együtt sürgessék, miképen mindenekben elválhatlan legyen a' sz. bíró és esküt, a' hol csak bírói eljárás forog fen. Ez igazságosnak, törvényesnek is találtatván pártoltatott. 13) Törvény alkotása fog sürgettetni a' részben, hogy ha 200 pengő forintot haladó adóssági összeg megvétele szóbeli bíróság eleibe kötelezzeték — ne a' szóbeli, hanem rendes bírói taksa fizetessék. 'S már ezt a' zemplényi törvényszék el is rendelt a' kihirdette. A' csődületi perek taksája is és honnan fizetendése törvényleg határozassék meg. A' mennyiben közgyűlésben mondatott, hogy van eset, melyben a' csődítömeg száz forintot alig ér fel, és a' napdíjak a' szegény házi pénztárból négy ezer forintot is kisépretek. 14) Kiváltástól szabad Sáros-Patak város választott közönsége magának a' megyei gyűlésekre és tisztválasztásokra képviselő útján befolyást kérvén — kérése ez úttal nem teljesített. És ezen határozat szolgáljon feleletül a' pesti hírlapban egykor tett azon kérdésre, vajjon más megyékben vagynak-e a' szabad községek úgy képviselve mint Pestben N. Körös városa? — April. 21 én az országgyűlésre szolgáló utasításoknál foglalkozott választmány jegyzőkönyve olvasatott, melynek nyomán keletkezett határozatokból érdekesb. 15) A' magyar Ludovica katonai intézetre kívántató, 's már országosan meg is ajánlott 309,000 pengő forintnak beszédetése, és az intézetnek minélelőbbi megnyitása. A' tanítási rendszer nemzetleg kidolgoztassék. Annaira hō atyai érzellemmel vitatott pedig némely gyermekekkel megrakott urak által ezen tárgy, hogy nem gondolásukat nyilváníták a' felett: bár mely nyelven taníttassanak az ifjak, csak legyen már olly intézet, melyből kikerülve bizonyos úri életmódra (talán nyugpénzességre is) juthassanak ifjaink (pedig még az nem következés, még ahoz jó viselet is kell.) Ah domini spectabiles! nemzetek, előhaladásban és tudományban a' magyarnak tükörül szolgáló nemzetek példája nemde azt tükrözi ránk, hogy mind azt a' mi tudomány, született anyai nyelven kell tanítani? de hi-jában a' hū atyai szeretet, meg az a' fényes aristocratiái gōg mely kereskedésre, mesterségre adni magát szégyelli — sija paszomántjaért a' nemzetiséget is szívesen adná cserébe! 16) Az országos választmányokra tett négyszáz egy néhány ezer forintos költség iránt jobbágyi alázatos bizodalommal megkéretni rendeltetett ő felsége, hogy azon összeget egy nemzeti polytech-

nikum alapítása megkezdésére — ez érdemben tett atyai nyilvánításához képest átengedni kegyesen méltóztassék. 17) A' hazán kívül, honi kötelesség és tapasztalás-gyűjtés nélkül lakók magyarhoni jövedelmek egy része, nemzeti szükségek fedezésére fordítatni határozattak. Itt megszakítom az országgyűlési utasítások sorozását, melyekről csak annyit mondhatni, hogy két országgyűlésen volt kedves első követünknek nagy magtagadásába került azok tolmácslandását elvállalni. Így hát ezek helyett megírom a' követválasztást. Mindjárt apr. 20. eltávoztának némely tisztviselők szerte a' megyébe, és hirdették, és prédikálták, miképen az egész tiszti kar egy bizonyos urat akarván 2dik követnek, már csak ezért is tegyenek a' nemes urak mindent. Mi hatása lett volna ezen hivatalos korteskedésnek, mely alkalmasiat az adózó nép elfogatán történt, a' következtetés bizonyítandotta be. Azonban a' szerény Sz. A. megértvén a' hatályos korteskedést, jó előrehatározottan leköszönt. Így hát a' hivatalos lobogóknak mely szél felé lengését nem lehet látni. A' leköszönés 21 én már tudva volt, és nem vállalkozott senki, hogy előljön, némelyek órákig ostromoltattak a' nyilatkozásra, és az idő nem várva, eljött april. 26ika és fél óra alatt felkiáltás útján követünk lett Lónyay Gábor most harmadszor, és Dráveczky Aloiz eddig hadifőpénztárnok. Esküjüket letevén, elmondák polgári hitvallásukat, egymástól különbözőt nem kevésben és egyesíthetlent. Még egy szót, a' mi gyűléseinken majd minden tárgynál, majd minden megnyitó beszédben hallani. hogy jelen átalakulási korszakunkban ez, és ez, a' teendő. Azonban megyénk az átalakuláshoz legkisebb hajlamát sem mutatván; vagy én nem értem, mi az átalakulás vagy mások, vagy talán ollyan beszéd forma az, mint sok más egyéb vagy végre tán Pestmegyét értik alatta, úgy jól van, mert már az igazán alakulna, ha rajta állna egyedül. A' megye tiz ifjat küld a' követek mellé 2 vft. napdíjjal, a' kiadót 2 pftal. A' választásban egyedül szegénység vétetett tekintetbe, mert hiszen egyéb tulajdon nem is tűnik előre úgy ki!

Borsmegei közgyűlés vége.

A' multakra sűrű látogolt velni ohajtva 's a' történeteket feledékenység mély örvényébe temetvén indítványozá: hogy az országgy. munkálatokkal foglalkozó választ. bizassék még valami hatályos javaslatadásra, melynek életbe léptetésével, ezen az ország szívén rágódó féreg lenni egészen szünjék. Az egész előadást, a' szilárd akaratall minden roszat kiirtani törekvő férfiu jellemző önvalomást 's az indítványt közhelyeslés és méltány követé. De ki is nem akarná az egyesek jóllétét, becsületét, polgári állását veszélyeztető, a' haza közjavát hátráló, 's csak egyesek érdekét, az erkölcsiség és józanság végveszélyével előmozdító korteskedést, mintegy utálatos gyomot kiirtani?! Volt a' kia' körülményekhez igen alkalmazva fölszólítá a' RR. hogy valamint hajdan apáink fogadást tettek, hogy hála-jokat évenként a' vesélyt távoztató isteni gondviselés iránt megújítandják: úgy tegyünk fogadást mi is most, hogy korteskedni soha nem fogunk. Hogy a' fogadásnak nélkülözhetetlen kelléke, a' tántoríthatlan állhatatosság, azt minden érett gondolkodásu tudhatja. Ezek következtében említhető, hogy a' köznemesség által országszerte történt kicsapongásoktól, megyénk sem vala ment az utolsó követválasztás alkalmakor: nem emlitve azt, hogy a' józanság határin tulment nemesség a' boros hordók fenekét kiütvén, a' bort kieresztette, a' hust elszórta, lábával tapodta; midőn Aranyos-Marótrul hazaindulva, Hízér helységen üetve átment egy nemesekkel terhelt kocsi, salitromos földdel 's azért ki nem térhetett szekérbe ütődvén rudja eltörtött, a' nemesség a' büntelen pórt verni kezdő, és sulyosan megsebesíté: a' helység előljároi békeséget akartak eszközölni, de a' felbőszült néhány nemesek, kétes, vajjon nemtelen indulatoskodásból, vagy harci szellem kitüntetés vágyból, verekedni kezdettek; szerencse, hogy a' mezei munkával foglalkozó lakosság nagyobb része a' mezőn volt, máskint a' vérengzés nagy lehetendett. E' nagy zűrzavart észre vévén az ott tanyázó 's épen fakardokkal fégyvergyakorlásra kiindult katonaság, a' csekély számú pórok védelmére sietett: látván ezt a' nemesség, annyira megijedt, hogy a' fakardok elől, mit harci szellemü atyáink török előtt sem tevének, futásnak eredt, mintha tatár lett volna sarkába. 'S illy hősökre legyen bizatva a' haza védelme? ezek fognak azt mondhatni, a' mit dicső őseink olly lelkesedéssel mondtak, hogy törvényes fejdelmükért életüket 's véreket akarják áldozni!? De hisz itt hinni akarom nem a' gyávaság, hanem, a' lelkiismeret 's rosz

tettből eredt félelem ugrasztotta meg őket. A' zavaros közlöji ellen tiszti vizsgálat rendeltetett. Vajha a' büntetés is példás lenne, hogy a' szegény pór már tetteleg is láthatná, hogy az igazság mérlegében nincs személyválogatás, és hogy a' nemesnek sulyos büne, azért mivel nemes, nem pöhöly könnyűségü; vajha példák által meggyőzetnek arról, hogy a' gonoszságra nincs szabadíték, és hogy a' 1ae 9. cz. nem olvasható a' mit olly sok, nemtelen tettekben fennen büszkélkedő nemesek mondanak, hogy egy paraszt megöléseért csak néhány forintot kell fizetni. Mig illyen sok izben hallható állítások tetteleg nem czáfoltatnak meg, addig a' pór a' nemesben nem szemlélendi védelmezőjét — mint ezzel sokan hiúkn kérkedni szeretnek — hanem nyomorgatóját. — A' követválasztási jelentésben érintem, hogy az azt megelőző éjjel a' megyeház tőszomszédságában tűz ütött ki, 's két házat elhamvasztott, ezen házak megvételé indítványoztatott; mind azért, hogy a' megye háza illyféle veszedelemtől mentebb legyen, néhány év óta már négyszer égvén el szomszédja; mind azért, hogy e' két házhely terén távolabb a' megyeházról, építhetnének színek és istállók cseréppel földendők 's az előfogatosok szállására szolgálandók. Ez indítvány elfogadtatott 's némelyek az illetőkkel való barátságos egyezés tételére kérettek. A' sz. Benedeken tartatott gyűlés és ájtatosság sem marad érintetlen: az ájtatosság ezentuli megtartása ellen ugyan semmi nyomatókos szó nem hallatszott, de igen az ellen, hogy erre, valamint az ugyan ekkor tartatni szokott arendalis gyűlésre előfogatosok szoktak használni 's ezen előfogatosoknak megszüntetése indítványoztatott, azon oknál fogva: hogy így is könnyítessék a' paraszton, de azért is, hogy a' haszonbérből csak a' nemességnek levén haszna, ez tulajdon költségén is mehet e' gyűlésre sz. Benedekbe. Ezen indítvány igen kevesektől pártoltatott, az eddigi szokás megőrzésére több meg nem vetendő ok hozatván elő. Ketten ez alkalomra az előfogatosok használásáról önként lemondottak. Én, midőn e' népboldogító szózat épen az előfogatosok tárgyában hallatszott, szereltem volna néhány pórt bevezetni megyénk tanácskozási termébe, 's őket kérdezni, mi itélettel vanna ez indítvány iránt? 'S ezek, a' pór viszonyait nem igen ismeri látszó indítványozó urnak talán körülbelül imigy felelték volna: uram, az által, hogy az előfogatosok fuvarozásokat kevesbbíteni akarod, nem nagy köszönetet érdemlesz részünkről, mivel hidd el könnyebb nekünk adónk egy részét fuvarozással lerónunk, mintsem azt, illy tetemes pénzzükiben, midőn semmi kereset, és a' gabona is olcsó, készpénzben lefizetünk; majus elején pedig mezei foglalatosságunk sem olly tetemes, hogy parancstokra szívesen nem mennénk el: hallottuk mi már, hogy sokan pártfogóinknak veték föl magukat; köszönjük a' jó akaratot, csak arra kérjük pártolóinkat, hogy javunkra czélzó indítványainkat, a' mi életviszonyainkból merítsék; hallottuk már, hogy sok, bennünket boldogítani, adózáinkat kevesbbíteni kellő indítványok, és intézkedések is történnék; p. o. az orvosi előfogatosok igen korlátoztattak, a' gyógyszerek ingyen — habár erszényünk fizetné is — kiszolgáltatása eltiltatott, betegekink, leginkább a' szegényebbek, nyomorogtak, az orvosok ha el jöttek, szóval nem segítettek, orvosszereket pénzünk nem volt 's at; mi isten csudája mégis, hogy épen ezen néhány év óta a' háziadó nem kevesedett, hanem jóval fölemeltetett, pénzünkért némely élvezett jókban már nem részesültünk, adózáink mégis szaporodtak? Volt a' kia' sz. Benedekbe tartatni szokott gyűlés megszűnését indítványozá, az akkori ájtatosságon pedig a' megyét küldöttség által képviseltetni kívánta. De észre vévők a' zsákbul kibútt szöveget, 's ez vizshangra úgy sem talált indítvány ellen nyomatókos és elszánt szavak emeltettek, melyek, nem akarván küldöttség által imádni az istent, atyáink intézkedését egész minőségben megtartani, 's ezen gyűlést a' régi jegyzőkönyvek és oklevelek nyomán, ezentuli is ájtatossági gyűlésnek jegyzőkönyvileg nevezeteni kívánták. A' végre nem hajtott végzések irásba foglalt okadási, 's az ez iránti megyei rendelés szigoru megtartása az elnök a'ispántul ismételve sürgettetett. Ezen intézkedésnek a' közügyekre nézve, jó és üdvös hatása leend. A' járásbeli szolgabírák jelenték, hogy a' vakok pesti intézetére mi sem jött be, a' lévai járás fősz. bírása azonban hozott 20 pğő krt. Az elnökösödő első a'ispán fölszólítására rögtön történt adakozás következtében 22 ft 20 kr. p. p. gyűlt be, 's ez a' fens. nádornak följelentetni rendeltetett. A' mérsárosak ritka gyűlést mulasztanak, melyen a' husár fölemeléseért nem esedeznének, ezt tevék most is 's vé-

gezetelt, hogy mivel némely helyeken nagyobb számú marhát nem kis költséggel tartani kénytelenítettnek; Körnőcz, Uj-Bánya és Léva városokban, ugy a fürdőkben is, de csak nyári hónapokban, a marha és borjúhús fontja 13 kr., a hol katonaság van 12 kr., egyéb helyeken pedig 11 kron vágatassék, az ürü- és bárányhús minden helyen 2 krajczárral olcsóbban árultatni határozatott. —

Szerbia.

(Sándor hg mozgalmái.) Valótlan azon hir, miszerint Sándor hg maj. 1én Belgrádba visszaérkezett; ő még folyást utazik a tartományban, s rendszerint 200-400 férfitől kíséretetik. A belgrádi lap rendszerint írja le ezen utazását állomástól állomásig s kiemeli mindenütt a tisztelgő személyeket. E szerb lap sokáig hallgatólt az orosz beavatkozásról, maj. 16kai száma azonban hosszú cikkben taglalja a Szerbia s Oroszország közti viszonyt, megismervén ez utóbbinak a szerb nemzet fölötti felügyelésjogát, mihez képest Oroszország kívánhatja, hogy minden fejdelemválasztásnál arra rendelt személy által képviseltessék; végül azzal biztatja magát e lap, miszerint az orosz nem valamely személyért, hanem csak a rendes választási forma megtartásáért rendelt új választást. — Sándor hg minap a Sumadia hegységből azt üzené, hogy őt az ottani lakosság semmiképp sem akarja magától elereszteni. Már ebből is világos, hogy Sándor bizonyos czéloból indult e hosszú utnak. Vuicsics és Petronievics mindent elkövetnek, hogy a népet ellenszeregülésre zaklassák fel, s ha a választásnak csakugyan meg kell történni, hogy legalább az Obrenovics-családtól mindent elidegenítsenek. E végett nem rég Obrenovicsok ellen egy rágalom-iratot nyomattak s az 5000 példányban hintették szét a nemzet közt.

Spanyolország.

[Az új miniszerség rendszabályai. Ismét újabb miniszerség. A cortes zajos ülés után fölfüggesztetett.] Lopez miniszersége rendelvénnyel bocsa ki, mely szerint: kormánytisztviselő a cortestagokra nem gyakorolhat befolyást: a levéltitok tiszteletben tartatik; minden politikai bűnös 1840. jul. 4ikétől 1843. maj. 15ikeig teljes közböcsánatban részesül, s korábbi hivatalát is elfoglalhatja. A cortes nagy örömmel üdvözlé e határozatot, a mérsékpártiak ellen dühöngnek, s maga Espartero is ellenzé a közböcsánatot, mondván, hogy mint ideigl. kormányzónak nincs joga illy nagykiterjedésű kegyelmosztásra; mit azonban azzal czáfoltak meg a ministerek, hogy e fontos határozatot, helybenhagyatás végett, cortes elibe terjeszthetni. Egy pár nap mulva a ministerek új határozatot terjesztének Espartero elibe, melyben legbiztos barátainak elbo-

csáttatását sürgeték. Ekkor indulatosan tört ki Espartero haragja, s a kérdéses határozatot nem akará megerősíteni. A ministerek nyugodtan mondták, mikép azok elbocsáttatását a közvélemény kívánja, különben pedig magok is meg vannak győződve azon férfiak alkalmatlanságáról, s így, ha azok nem bocsáttatnak el, ő a miniszerségről azonnal lemondanak. Espartero e határozottság következtében meghökken s gondolkozásra időt kívánt. Az egész nap legnagyobb szorongatás közt mult el. Párthivei a miniszerség elbocsáttatását és cortesfölosztatást tanácsoltak, de Luchana ezreden kívül az egész fegyveres erő Lopezhez hajlott, s így e tanácsot a kormányzó nem meré foganatosítani. Több corteskövet annyira ment, hogy Espartero letételeit kívánta indítványoztatni. A kormányzó azonban, egy napi gondolkodás után, mind e mellett is kivitte szándékát, s Lopez miniszerségének lemondását elfogadta, egyszersmind Becerrát miniszerelnökké és jogministerré nevezvén ki. Becerra azonnal a cortesbe sietett, s az üléseket elhalaszó kormányzói parancsot fölolvastá, mit alkalmasint elosztatás fog követni. E rendszabályt iszonyu ingerültséggel fogadá a cortes, s több követ szólni akart; de az elnök kijelenté, hogy a fölfüggesztési parancs fölolvastatása után, szólásra többé senkinek sincs joga. Mendizabal és Hoyos is tagjai az új miniszerségnek, kik a cortesteremből távozás közben még testi bántalmakkal is illettettek. Becerra hintájának ablakait az utczán beverék, s a katonaság csak nagy bajjal mentheté meg a távozó miniszerket. Azóta Madrid esőndes, Barcelona azonban alkalmasint ismét föl fog zendülni. Mondják, hogy e mozgalmakat egyenesen francia befolyásnak tulajdoníthatni, mert Lopez folyvást meghittan tanácskozott a francia követtel. — A cubai zendülők közül 150 a esatáren, 70 pedig bitón végzé életét. —

Anglia.

(A dublini érsek ellenmondása a repeal ügyében. Manchesteri zavargás.) Murray tr., dublini kath. érsek, hirlapok utján a repeal ügyében így nyilatkozik: „A dublini megye kath. papságához. Szeretlet testvérek! bizonyosan legnagyobb esodálkozással olvastatok minap a hirlapokban azon állítást (az ardaghi püspökét) hogy Irland minden kath. püspöke, minden kivétel nélkül, mint tüzes pártolója a repealnek, azon nagy politikai mozgásba veték magokat, mely most az országot izzgatja. Tartozom nektek azon nyilványítással, hogy e mozgalomban semmi részt nem vettem, s nem is adtam okot senkinek arra, hogy rólam ellenkezőleg vélekedjék. Már 1834ben megígértem püspöki gyűlésünkön hogy tisztán politikai mozgalomba soha nem fogok avatkozni. Ez ígérethez szigoruan ragaszkodva, ellen-

kező véleményre soha nem adandok alkalmat. Maradok" sat. E nyilatkozat azonban nem sokat használ, mert az izgatás élénkebb most, mint valaha, s a gyűlések napról napra számosabbak, ámbar 25ezer főnyi angol katonaság van már Irlandban, pedig a whig kormány 12 ezerrel is föntartá a közbátorságot. O'Connell teljes erejével kerüli ugyan a fegyveres kitörést, de kérdés: sikerülend e a fölizgatott milliókat mindenkor féken tartania. — Manchesterben maj 22ikén néhány tívornyázó katona a rendőrséggel összeverekedvén, a nép az előbbiekhöz csatlakozott, s csak késő éjjel lehetett a forrongást lecsillapítani. — A kormány a fölöleg fregátokat hadi gőzösökké alakíttatja, mi által nagy költsége kimélléssel tetemes haderőt alapítand. —

Törökország.

(Lázadás Boszniában Ragaszkodás Ausztriához. Gözhajózás.) A bosnyákok már jó ideje nyugtalanok ugyan, de a béke jó szerivel mindig helyreállott míg május elején a török kormány zsarnoksága, az indirect adó fölemeltetése s az arnauti katonaság kicsapongásai miatt a tartomány délnyugotti része egészen felázadt, a helytartó hasztalan igyekszik a békét hellreállítani: törökök és keresztények egyesülve keltek a török uraság ellen. A pasa 8000 katonát gyűjtött Banjaluka vidékén, s ha ezekkel nem diadalmaskodik a mindinkább szaporodó tömegben, ugy a lázadás kétségkívül tulterjedend a tartomány határain. A lázadók nagy része ausztriai pártfogásért, vagy lépén Ausztriához csatlakozásért szándékozik folyamodni. Szerbiára nézve Vuicsics pártjától ellenszeregülést várnak s mintegy bizonyosnak tartják, hogy Ausztriának, mint szomszéd hatalomnak fegyveres erővel kellend a szerb ügyekbe avatkozni, mi természetesen csak akkor történendik meg, ha azt a porta maga kérendi. — A gözhajózási ügy még Szarim kormányzása alatt lökületesen befejeztetett, s most az ausztriai gözhajók mind azon jótéteményben részesülnek, mikben a török hajók, s az utazók szabadon léphetnek bármilly hajóra. A szultán rövid idő óta tartani kezd 14 éves öccsétül Abdül Asistól, kinek jeles tulajdonai az övét sokkal felülmúlják, e föltékenységből Asis szigoru őrizet alatt tartatik.

(A bosnyák lázadók önként meghódnak.) Máj. 18án a bosnyák lázadók közül 12 főnök a helytartó táborában jelent meg s hódoláukat kijelentették, mire a helytartó katonaságát a bosnyák várakból eltávolíttatá, a fölemelt vámokat csökkenté s a fölkelt nép sérlmeit álltaljában megszüntetvén, a zavargásnak véget vetett. Mihez képest az ausztriai határookra állított ausztriai katonaság is allomáshelyeire húzódtott vissza.

É R T E S Í T Ő.

Gőzhajók járása.



Indul: **Pestrül Pozsonyba s Bécsbe** mindennap egy gőzös regg. 8 órakor s minden szerdán és vasárnap reggel egy rakhajó. — **Bécsből Pozsonyba s Peestre** szinte mindennap egy gőzös délutáni 2 órakor, ezenkívül minden vasárnap és csütörtökön egy rakhajó. — **Pestrül Zimony s Orsova** felé majus elejétől october végeig, hajnalkor hetenkint kétszer (vasárnap és csütörtökön) **Ujvidék** felé minden kedden, **Mohács és Eszék** felé minden pénteken egy utasi gőzös; végre **Zimony és Drenkova** felé minden vasárnap és csütörtökön, az aldunára mindenkor regg. 4 órakor. E fölött Pozsony és Bécs közt mindennap megfordul B és C nevű gőzös.

Erkezik: **Pestrül Bécsbe** s viszont mindennap; **Orsova és Zimonyból Peestre** minden vasárnap és csütörtökön.

Ő cs. s ap. kir. föls. Gosztonyi Aloiz kikindai kamrai biztost saját folyamodása következtében rendes nyugdíjjal nyugalmazni legk. méltóztatván: kik ehivatalt, mellyel évenkint 1000 fr. készpénz, s szabad lakáson kívül 24 öl tüzifa, 80 pozs. m. kétszeres, 150m. zab s 12 boglya széna van kapcsolatban, elnyerni kívánják, eddigi alkalmaztatásuk fölől hiteles bizonyítványokkal illőn támogatott folyamodásukat hat hét alatt a temesvári kir. kamragazgatóságához nyújtásuk be. 2-3

A' budapesti lánchíd t. cz részvényeseihez.

A' 4, 31, 47, 97, 132, 158, 193, 199, 241, 361, 364, 380, 385, 387, 405 és 406 számokkal jegyzett ideigleni részvény-nyugtatványok, továbbá 268, 340-344ig, 348-362.

363-372ig, 516-519ig, 541, 542, 791, 797, 820, 1051-1055ig, 1063-1072ig, 1089-1096ig, 1168-1170ig, 1201, 1202, 1246-1248ig, 1287-1292ig, 1333, 1334, 1335, 1336, 1341-1345ig, 1346-1350ig, 1361-1370ig, 1371-1385ig számokkal jegyzett részvénylevelek birtokosai az 1842ik évi novem. 1ig lefizetni kellendett második fizetésrészt, száztól huszával vagy 100 pengő forintjával egyegy részvényre mindedig le nem tevén, e tartozásuknak legfeljebb folyó évi jul. 15keig leendő mulhatlan teljesítésére ezennel felszólíttatnak.

Miután a száztól ötös kamatokat, mellyek a már befizetett summáktól fél-évenkint mindenkor január és július hónapok 15 napján járnak ki, az eddig lejárta három félévre, ugymint 1842diki

január és július 1jéről, ovábbá folyó ó. január 1jéről több részvényes még fel nem vette, kéretnek ezek az említett kamatok minélelőbb felvételére annális inkább, minthogy f. évi július 15 napjával már a 4dik kamatfizetési időszak áll be. Pest, június 1jén 1843.

Budapesti lánchídépítési választmány. 2-3

Hirdetvény.

Ns Csongrád vmegyében a katonai élelmeztetés [miután annak általában haszonbérbe vétésére vállalkozó nem találkozott] az állomási községek száma szerint, részletesen f. évi június 12kén Szentcsanak városban a községi háznál tartandó ársökkenetés mellett haszonbérbe fog adatni illy módosítással:

- 1) Vásárhelyen évenkint kívántatik 1318 köböl buza, 3718 köböl zab, 5991 mázsa széna.
- 2) Szentcsanak városban 581 köböl buza, 3244 mázsa széna, és 2005 köböl zab.
- 3) Csongrádon 544 köb. buza 1811 köb. zab, 2933 mázsa széna.
- 4) Kistelten 38 köb. buza, 46 köb. zab, 75 mázsa széna.
- 5) Horgoson 40 köböl buza, 56 köb. zab, 80 mázsa széna.
- 6) A' haszonbérbes esztendők egy folytatásban három esztendőn át tartanak. 2-3

Serházi haszonbérbeadás.

A' zombori kir. kincstári igazgatóság részéről közhírré tétetik: hogy Bács-

megyében kebeleztet kincstári Apatin m. városban létező uradalmi nagy serház, mellynek sermérésű gyakorlata 24. igen népes kincstári helysége kiterjed, 1843ik november 16től kezdve, 3 évi használatra 1843iki július hó 11ik napján, reggeli 10 órakor a zombori kir. kincstári igazgatóság épületben tartandó nyilvános árverés utján a legtöbbbet ígérőnek haszonbérbe átengedtetni fog. — A' bérleti szándékozók az árverési 1000 pengő forintnyi bánatpénzzel ellátva megjelenendők, a bérleti föltételeket előleg vagy a nevezett kincstári igazgatóságnál, vagy az apatini kir. kincstári tiszttartásági hivatalnál beláthatják.

E' serház egyes hozzátartozandóságai következők: a' serfőzés és pálinka-égetéshez, valamint a' malátá mindenemű kezelésére megkívántató külön épületi osztalok, az ahoz szükséges szerkek, edények és egyéb kellékekkel elégséges és elkülönözött pincesz, külön lakások a' serfőzőnek, annak segédemberei, eselédjei, pintérje és molnára számára, a' serméréshez, s összesen valamennyi serházi fő és melléképületben mintegy 12.000 mérő árpa és egyéb gabonátöltésre, a' malátá, komló, széna és mintegy 200 ölfa elhelyeztetésére elégséges padlás, raktár s egyéb arra alkalmas tartási hely, egy malátadaráló egyszersmind gabaórló malom, ökör vagy lóval hajtható, mintegy 52 db. ökör és ló számára külön istalók és elégséges sertésólak s obrok.

Ezen serházberlethez tartozik azonkívül egy a' serház-ökröknek legeltetésére kijelölt elégséges erdei legelő.

2-3